

Motion till riksdagen 2006/07:N316

av **Lena Hallengren och Désirée Liljevall (s)**

Utveckling av Kalmar län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om utvecklingsbehovet av Kalmar län.

Motivering

Globaliseringen av svenskt näringsliv har slagit hårt mot Kalmar län. Nedläggningen av Electrolux i Västervik och Bombardier i Kalmar är två exempel. Vi är övertygade om att länet har goda möjligheter att klara den omställning som en ny tid och nya förutsättningar kräver. I Kalmar län finns mycket kreativitet och en vilja att själv forma framtiden.

Kalmar län ska gå före och vara en föregångsregion i omställningen till ett hållbart samhälle. Vårt län har unika förutsättningar att lyckas. Redan idag är Kalmar det län i Sverige som har flest miljösysselsatta personer. Det handlar om människors och djurs hälsa, ekonomi, tillväxt och jobb, regional utveckling, livskvalitet, trygghet och att värna det unika naturlandskap som finns i Kalmar län.

Vi ska peka på några viktiga områden för att utveckla Kalmar län och för att klara den omställning av näringslivet som nu sker.

Infrastruktur

Ett populärt begrepp är regionförstoring. Det ska givetvis inte bara diskuteras i storstadsområden utan i lika hög grad i Kalmar län. De tre residenskommunerna Kalmar, Växjö och Karlskrona måste knytas närmare varandra. Den norra länsdelens kontakter med Östergötland, bl.a. Linköping, måste stärkas.

Fel! Okänt namn på

För att regionförstoringen ska bli framgångsrik krävs det goda kommunikationer. E 22 är livsnerven i Kalmar län som binder samman trafiksystemen i sydöstra och södra Sverige samt östra Europa. Mittseparerade vägbanor med 110-standard är ett måste för att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten mellan de norra länsdelarna samt södra Sverige och vice versa. Tillgängligheten till Köpenhamn, Kastrup och Malmö med dess utbud av arbetstillfällen, utbildningscentrum och näringsliv är viktig för det lokala näringslivet och länsinvånarna för att åstadkomma en positiv regional utveckling.

Kust-till-kust-banan binder samman de tre residensstäderna Kalmar, Växjö och Karlskrona. För att utveckla arbetsmarknads- och högskoleregionen behöver de satsningar som redan är beslutade för banan snarast genomföras. Vi förutsätter att upprustningen av sträckan Emmaboda–Karlskrona genomförs liksom ombyggnaden av bangården i Nybro på sträckan Kalmar–Växjö.

Moderna och snabba järnvägstransporter behövs även i de norra länsdelarna. Stångådalsbanan och Tjustbanan behöver elektrifieras och moderniseras för att öka tillgängligheten till Linköping och Jönköping.

Kalmar län är ett län som har många besökare, främst under sommarmånaderna. Detta medför att det finns ett stort behov av separata vägar för bilar och cyklar i många delar av länet, inte minst på Öland.

En annan angelägen åtgärd är att bygga ut trafiken med både färja och flyg mellan sydöstra Sverige och länderna runt Östersjön. Den befintliga Gotlandstrafiken via Oskarshamn bör utvecklas med förbindelser via norra Öland och fastlandet, samtidigt som trafiken till Baltikum uppmuntras. Detta är angeläget inte minst med tanke på den växande turistnäringen.

Länets tre flygplatser i Hultsfred, Kalmar och Oskarshamn är oerhört viktiga för det lokala näringslivet. Att snabbt kunna nå Stockholm och Köpenhamn med flyg för att därmed kunna resa vidare ut i världen är avgörande för det lokala och regionala näringslivets utveckling.

Fortsatt satsning på utbildning

Högskolan i Kalmar har fått en mycket stor betydelse för länet. Utvecklingen av högskolan måste fortsätta.

Målet måste vara att den stärker sin position som hela länets högskola. Det är inte minst viktigt att möjligheterna ökar att studera på distans. Fler kan då studera och bo kvar i hemkommunen. Rock-City i Hultsfred och designhögskolan i Kalmar/Nybro är goda exempel som måste följas av flera. Vi vill se en fortsatt utbyggnad av högskolan och dess forskning med ökad inriktning på miljösektorn.

På det sättet kan vi befästa vår tätposition när det gäller andelen gymnasieelever som söker vidare till högre utbildning.

Rock-City i Hultsfred och designhögskolan i Kalmar/Nybro är bra exempel på utbildningar som förläggs i kommunerna runt om i länet. Vi vill nu gå vidare och satsa ytterligare på nischade utbildningar. Ökad forskning och nya utbildningar inom miljöteknik ser vi som nästa stora etablering.

Fel! Okänt namn på

Utbildningsnivån inom svensk skogs- och träindustri, bland befintlig personal, om man jämför med andra länder är relativt låg. I samarbete mellan industrin, högskolan och andra aktörer vill vi starta nya utbildningar för framtidens personal inom skogs- och träindustri.

Genom Arlas satsning på en mjölkpulverfabrik i Vimmerby byggs en stor kunskap upp inom livsmedelssektorn. Detta bör tillvaratas genom att det inrättas en högskoleutbildning med inriktning på livsmedel i Vimmerby. Livsmedelssektorn är en framtidsbransch för Kalmar län som måste tas till vara.

Träbyggnad

Kalmar län måste öka kunskaperna om den nationella träbyggnadssatsningen och stärka fortbildningen inom träbyggandet.

Produktion av små trähus har länge skett i länet och det finns en stor kompetens. Att ta steget därifrån över till det mer spektakulära och stora, flerbostadshus och offentliga byggnader, det är den utmaning som nu ligger framför oss.

Vi vill därför att högskolan i Kalmar får ökade forskningsresurser inom detta område. Forskningen ska ske i nära samverkan med näringslivet och skapa förutsättningar för nya etableringar och arbetstillfällen.

Skogsnäringen är mycket viktig för Kalmar län. Näringen sysselsätter många inom skogsbruk och sågverk. Vi vill se ett ökat byggande i trä. Det är miljövänligt, stärker regionens träprofil och ökar träbyggnadernas attraktionskraft.

Näringslivet

Det är viktigt att bevara och utveckla den basindustri vi har i länet. I iver att hitta nya verksamheter får vi inte tappa bort de utvecklingsmöjligheter som finns hos redan existerande företag. Men det handlar också om att stödja ett nyföretagande som utgår från bl.a. bioteknik, livsmedels- och miljöteknik. Både i utvecklandet av befintliga företag och branscher och i satsningen på nya krävs ett nära samarbete mellan företagen samt utbildning och forskning.

Vi vill som exempel peka på den företagsutveckling som pågår i Västervik. Där finns bl.a. ett stort antal små och medelstora företag inom båtindustrin som arbetar med plast och kompositer. Inom denna sektor har ett antal nya projekt startats.

En handlingsplan har tagits fram med syfte att stödja små och medelstora företag. Projektet ska resultera i konkurrenskraftiga produkter och tjänster. Det stöds med statligt regionalstöd och mål 2-medel.

Fel! Okänt namn på

Detta är ett exempel på hur staten samverkar med lokala och regionala intressenter för att utveckla näringslivet och stärka arbetsmarknaden. Det är angeläget att en sådan samverkan kan fortsätta.

Vindkraft och vågkraft

Vindkraftsbyn i Kalmarsund, forskningsstationen och vindkraftsexpon i Bergkvara är alla betydande verksamheter för vår region. Företagen i Kalmar län bör verka i hela produktionskedjan vad gäller vindkraft. Alltifrån forskning, produktutveckling, tillverkning och etablering av nya vindkraftsverk. För att detta ska vara möjligt krävs ytterliggare resurser till forskning samt ökad samverkan mellan näringsliv, högskola, kommuner, myndigheter och regionförbundet.

I samband med att man bygger nya vindkraftparker i Kalmarsund anser vi att ny teknik för att nyttja vågornas kraft bör testas. Genom att nyttja den infrastruktur som läggs i samband med vindkraften har vi här unika möjligheter att prova ny teknik. Vi vill att regeringen verkar för att ett provningscenter för vågkraft etableras i Kalmar län.

Satsning på ”upplevelseindustrin”

Kalmar län har mycket goda förutsättningar att hävda sig inom det som kallas upplevelseindustrin. Genom medvetna satsningar under de senaste åren har Kalmar län blivit ett av landets snabbast växande upplevelselän. Astrid Lindgrens Vimmerby, södra Ölands världsarv, Visfestivalen i Västervik, Salve i Kalmar, Glasriket i Nybro-Emmaboda och Rock-City i Hultsfred är några exempel. Att knyta ihop orter eller produkter med en upplevelse blir allt viktigare.

En idé är att skapa en akademi för den nya upplevelseekonomin. Tanken är att den ska arbeta direkt mot näringslivet och högskolan.

Ljud, musik och kultur spelar idag och i framtiden en viktig roll för Kalmar läns framtid. I Västervik pågår ett omfattande utvecklingsarbete kring vårt bredaste kulturarv – visan. Målet är att bli ett nationellt centrum för det tonsatta ordets bevarande, framförande och utveckling.

Även i Hultsfred (Rock-City) förvandlar man framgångsrikt sin lokala identitet till viktiga redskap för lokal, regional och nationell utveckling. I Hultsfred finns sedan 2001 en kvalificerad yrkesutbildning som arbetar med digitalisering av analoga medier (migrering), ett flertal företag inom musikindustrin samt Svenskt rockarkiv.

Det nationella ansvaret för migreringen finns nu i Västervik/Hultsfred. Regeringen bör se över möjligheterna att utveckla denna nytillkomna verksamhet.

Kärnkraft och fossila bränslen

Kärnkraften kommer att fortsätta att producera el under överskådlig tid, men ändliga fossila bränslen för uppvärmning och transporter kommer att fasas ut.

Regeringen kommer att fatta beslut om var slutförvaret av utbränt kärnbränsle ska lokaliseras. Detta är en miljardinvestering och kommer att innebära hundratals nya arbetstillfällen. Oskarshamn är en av de orter som diskuteras för en slutgiltig förvaring.

Morgondagens fordonsbränsle kommer i stor utsträckning vara sådant som vi producerar i skogen och på åker. De gröna näringarna kommer att vara viktiga för framtida högteknologisk energiproduktion.

På samma sätt måste fordonsparken ställas om. Oljetillgången kommer att minska och oljan bli dyrare. Oljeberoendet måste brytas. Därför måste bilar, bussar och lastbilar drivas med alternativa bränslen. I Kalmar län finns idag en bred kompetens inom jord- och skogsbruket vad gäller att använda våra naturresurser på ett mer lönsamt sätt. Vi vill att det startas inhemsk produktion av miljövänliga drivmedel i länet.

Turismen

Alla län knyter stora förhoppningar till turismen som tillväxtmotor. Kalmar län hävdar sig redan idag mycket bra, men vi har mycket goda förutsättningar att hävda oss ännu bättre i konkurrensen om turister, både från vårt eget land och från andra länder.

Vi har redan pekat på en del av det som attraherar i vårt län. Ytterligare ett intressant område som bör nämnas är marin turism. Här finns det fortfarande mycket som kan göras för att ta till vara det läge Kalmar län har. Det är angeläget att snabbt ta till vara dessa möjligheter inte minst för att möta konkurrensen från andra länder runt Östersjön.

Vi har här redovisat ett antal angelägna insatser för att utveckla Kalmar län. Av redovisningen framgår att länets eget engagemang är stort och initiativkraften god. Att det finns kvar är en nödvändig förutsättning för fortsatt utveckling. Men staten måste också fortsätta att ta sitt ansvar på samma sätt som man exempelvis gjort med etableringen och utvecklandet av högskolan.

Stockholm den 30 oktober 2006

Lena Hallengren (s)

Désirée Liljevall (s)